

Miorita - alegoria moarte-nunta

Motivul alegoriei moarte- nunta care impresioneaza atat prin semnificatie, cat si prin realizarea artistica, constine sensul proifund al baladei, si tema ei fundamentala.

Prin alegorizare, moartea este vazuta ca o nunta de proportii cosmice, impresionante, cu participarea masiva a tuturor elementelor naturii. Alegoria contine o suita de personificari, comparatii si metafore care pun in lumina conceptia despre viata si moarte a ciobanului moldovean, atitudinea lui in fata mortii si ii evidentiaza unele insusiri, sporind totodata elementul fabulos si lirismul textului.

Prin intermediul acestei alegorii, poetul transpune, in primmul rand in plan artistic, o datina romaneasca, potrivit careia desfasurarea ceremoniei funebre a tinerilor necasatoriti ia forma unei nunti simbolice, intrucat casatoria este considerata o etapa atat de importanta in existenta umana, incat neimplinirea ei ar insemna neimplinirea vesnica a omului. Existenta trebuie sa cuprinda deci si momentul nuntii, acesta fiind un nou inceput in perpetuarea vietii.

Datina aceasta stramoseasca consta in mod concret in inlocuirea elementelor ceremonialului funebru cu cele ale ceremonialului nuptial, dar in balada, acestea din urma sunt substituite, la randul lor, cu elementele naturii, ale intregului cosmos.

Astfel ia nastere o impresionanta imagine poetica a contopirii omului cu natura, caci ceremonialul mortii vazut ca nunta are loc intr-o veritabila catedrala cosmica.

Personajele nelipsite ale ceremonialului nuntii (mireasa, preotii, lautarii, nuntasii) ca si obiectele folosite in mod traditional (cununa, lumanarile) devin elemente concrete ale cadrului natural romanesc (brazi, paltinasi, munti, pasari) si ale celui cosmic (luna, soarele stelele).

In al doilea rand, aceasta alegorie exprima conceptia poporului nostru despre moarte. Conceputa ca o nunta, moartea este vazuta ca o forma de integrare a vietii in cosmos, un mod de continuare a existentei in natura, o expresie a legaturii permanente a omului cu mediul in care traieste. Astfel, moartea nu inseamna un sfarsit, ci doar un nou inceput, o reintoarcere a omului in elementele naturii vesnice din care a izvorat.

Prin caderea stelei, simbol al mortii in conceptia populara ordinea cosmica se tulbura, dar ea se stabileste tocmai prin reintegrarea omului in circuitul cosmic universal.

In al treilea rand, alegoria mortii cosmice face si dovada sensibilitatii si optimismului celui sortit pieirii, a dragostei lui de viata, chiar in momentul mortii ipotetice, pe care o priveste cu seninatate, cu detasare, a iubirii fata de tovarasele de o viata - mioarele - fata de mama sa, pe care vrea sa le crute de o mare durere sufleteasca.

In al patrulea rand, acesta alegorie straluceste prin fabulosul ei penbtru ca elementele fantastice, de basm, prezente in intrega balada, culmineaza in acest fragment deoarece natura intreaga este insuflita prin personificari si metafore. Astfel actiunea este scoasa din real si plasata in fabulos. Sub aspect stilistic, alegoria surprinde prin imbinarea fireasca si originala a epitetelor, a metaforelor si personificarilor prin care se realizeaza imagini grandioase intr-o ampla pendulare intre cosmic si

teluric. Alternarea acestor imagini sugereaza, pe langa amplificarea alegoriei, si potentarea nestavilita a zbuciumului sufletesc, a sentimentelor baciului.

Astfel, peisajul realizat printr-o enumerare de elemente naturale aflata la diferite grade ale mataforizarii si personificarii devine un cadru natural propice exteriorizarii trairilor interioare, in deplina concordanta cu acesta.